

Od faktov ku konšpiračným teóriám. Mediálna konštrukcia atentátu na Roberta Fica a šírenie dezinformácií.

*From Facts to Conspiracy Theories.
The Media Construction of the Assassination Attempt on
Robert Fico and the Spread of Disinformation.*

DOI: <https://doi.org/10.54937/2026.9788056112496.9-29>

Katarína Matušková
*Katedra žurnalistiky, Filozofická fakulta Katolíckej univerzity
v Ružomberku*

Abstrakt

Príspevok sa zaoberá analýzou mediálneho diskurzu a šírenia dezinformácií v slovenskom online priestore po atentáte na premiéra Roberta Fica v máji 2024. Cieľom je preskúmať, akým spôsobom boli udalosti rámcované vo vybraných mediálnych výstupoch a ako jednotliví aktéri (politické strany, médiá, odborníci, „progresívny“ a „konzervatívny“ tábor) čelili atribučnému procesu, teda hľadaniu príčin a prisudzovaniu morálnych a osobnostných charakteristík svojim oponentom.

V teoretickej časti sa príspevok opiera o koncepty atribučnej analýzy a rámcovania, pričom vychádza z predpokladu, že spôsob, akým médiá konštruujú realitu, ovplyvňuje verejné vnímanie udalostí a dlhodobu formu kolektívnu pamäť. Analytická časť využíva kvalitatívnu obsahovú analýzu mediálnych textov a komentárov v liberálnych a konzervatívnych médiách, ako aj naratívov šírených prostredníctvom sociálnych sietí, ktoré boli zdokumentované a overené tímom Demagog.sk.

Kľúčové slová: mediálny diskurz, dezinformácie, rámcovanie, atribučná analýza, polarizácia

Abstract

This paper examines media discourse and the circulation of disinformation in the Slovak online sphere following the assassination attempt on Prime Minister Robert Fico in May 2024. It investigates how the event was framed in selected media outputs and how key actors—political parties, media organizations, experts, and the “progressive” and “conservative” camps—participated in attribution processes, namely the search for causes and the ascription of moral and personality characteristics to opponents.

The theoretical section draws on framing theory and attribution analysis, proceeding from the assumption that media constructions of reality shape public interpretations of events and, over time, contribute to the formation of collective memory. The analytical section employs qualitative content analysis of media texts and commentaries published in liberal and conservative outlets, as well as narratives disseminated on social media and documented and verified by the Demagog.sk team.

Keywords: *media discourse, disinformation, framing, attribution analysis, polarization*

Úvod

V príspevku sú identifikované hlavné rámce, prostredníctvom ktorých médiá zjednodušujú komplexnú realitu atentátu a atribučné stratégie, ktorými jednotlivým skupinám prisudzujú príčiny ich zmýšľania a konania. Predpokladáme, že výsledky analýzy poukážu na to, že mediálny priestor po atentáte charakterizovala intenzívna polarizácia, zjednodušovanie zložitých príčin udalostí a selektívne využívanie dôkazov na podporu politickej agendy. Príspevok zároveň podnieti potrebu kultivácie verejného diskurzu, ktorý bude citlivý na pravdu, fakty a etické rámce komunikácie, a prispeje k lepšiemu pochopeniu dynamiky šírenia dezinformácií a formovania kolektívnej pamäte v čase krízových spoločenských udalostí.

V prvej kapitole predstavujem teoretický rámec atribučnej teórie a rámcovania, doplnený o stručný prehľad najrozšírenejších konšpiračných naratívov po atentáte. Druhá kapitola opisuje výskumný dizajn, výber vzorky textov a analytický postup rámcovania a atribučnej analýzy. Tretia kapitola je venovaná podrobnej analýze vybraných textov z liberálnych a konzervatívnych médií a sumarizácii ich rámcov a atribučných vzorcov. Štvrtá kapitola poskytuje stručné zhrnutie výsledkov. Piata kapitola prináša záverečné zhodnotenie, limity a náčrt možností ďalšieho výskumu.

Teoretický rámec

Udalosť, na ktorú médiá reagovali a ktorá je v centre nášho záujmu, sa stala 15. mája 2024. Premiéra Roberta Fica postrelili po výjazdom rokovaní vlády pred kultúrnym domom v Handlovej.¹ Utrpel strelné zranenia brucha, ruky a pravdepodobne aj nohy. Následne ho previezli do nemocnice v Banskej Bystrici. Páchatela incidentu, 71-ročného Juraja Cintulu z Levíc, zadržali priamo na mieste. Udalosť mala okamžitý a výrazný mediálny ohlas, ktorý sprevádzali aj rýchlo sa šíriace konšpiračné teórie a polarizované interpretácie príčin a dôsledkov atentátu.

Teória atribúcie

Atribúcia označuje proces, počas ktorého ľudia pripisujú význam správaniu iných, resp. sa snažia nájsť vysvetlenia a interpretácie príčin tohto správania. Tento proces porozumenia a interpretácie je formovaný tým, ako ľudia vnímajú a kategorizujú svoje prostredie, seba samých i ostatných. Atribúcie sú ovplyvnené špecifickými kontextmi a psychologickou aj vzťahovou socializáciou jednotlivca. Reakcie na správanie iných môžu byť teda ovplyvnené alebo skreslené nepresnými atribúciami. Uvedomenie si atribučných mechanizmov predstavuje dôležitý aspekt interkultúrnej komunikačnej kompetencie.²

Teória atribúcie predstavuje skupinu teórií, ktoré sa zaoberajú kauzálnymi vysvetleniami a uvažovaním o činnostiach a prejavoch iných osôb. Poskytuje pohľad na osobné aj sociálne atribúcie³ a tým ponúka porozumenie tomu, ako jednotlivci interpretujú udalosti na základe svojich osobných záverov. V literatúre sa pre atribučné procesy využívajú dva rámce. Prvým je rámec založený na Weinerovej teórii atribúcie a jej rozšíreniach. Bernard Weiner vychádza z toho, že atribúcie – teda príčinné vysvetlenia – nie sú náhodné, ale sa ria-

¹ TLAČOVÁ AGENTÚRA SLOVENSKEJ REPUBLIKY. VIDEO. 2024. Po rokovaní vlády v Handlovej postrelili premiéra Roberta Fica In: *Teraz.sk* [online]. 15. 5. 2024 [cit. 2025-06-06]. Dostupné z: <https://www.teraz.sk/slovensko/po-rokovani-vlady-v-handlovej-sa-strie/794950-clanok.html>

² WANG, X. a KULICH, S. 2015. Attribution theory. In: *The SAGE encyclopedia of intercultural competence*. Vol. 2. Thousand Oaks: SAGE Publications, Inc. s. 26–28. Dostupné z: <https://doi.org/10.4135/9781483346267.n16>

³ MARTINKO, M., J., HARVEY, P. a DASBOROUGH, M. T. 2011. Attribution Theory in the Organizational Sciences: A Case of Unrealized Potential. *Journal of Organizational Behavior*, roč. 32, č. 1, s. 144–149. <https://doi.org/10.1002/job.690>

dia určitými vzorcami. Tieto vzorce vychádzajú z troch základných dimenzií:

- lokus (interný vs. externý pôvod príčiny),
- stabilita (trvalosť príčiny v čase),
- ovládateľnosť (možnosť ovplyvniť danú príčinu).

Tieto dimenzie slúžia ako základný rámec pre pochopenie toho, ako jednotlivci reagujú na udalosti a aké dôsledky tieto reakcie môžu mať.⁴

Druhý rámec spája teóriu atribúcie s teóriami hodnotenia emócií (appraisal theories). Teória hodnotenia sa viac sústreďuje na vlastné emócie jednotlivca, zatiaľ čo teória atribúcie je užitočná aj pri interpretácii emócií pozorovaných u iných.⁵ Ak pozorujeme u ľudí isté správanie, zvyčajne sa snažíme prisúdiť tomuto správaniu určité príčiny. Jednou z dôležitejších úloh atribúcie je určiť, či je dané správanie človeka spôsobené vonkajšími príčinami (teda príčinami, ktoré nesúvisia s vlastnosťami a schopnosťami daného človeka) alebo vnútornými príčinami. Fritz Heider tvrdil, že motivácie zohrávajú v procese atribúcie kľúčovú úlohu.⁶ Taktiež rozlišoval medzi vnútornými a vonkajšími príčinami, ktoré si ľudia pripisujú pri vysvetľovaní správania iných. Interné atribúcie (alebo dispozičné atribúcie) vznikajú vtedy, keď si jednotlivec vysvetľuje správanie iných ako dôsledok ich osobnostných črt, nálad či schopností. Externé atribúcie (alebo situačné atribúcie) sa vytvárajú, keď je správanie pripisované vonkajším okolnostiam, ako sú konkrétna situácia, ostatní ľudia alebo náhoda. Uvedomovanie si oboch typov atribúcií je dôležité pre presnejšie hodnotenie seba aj druhých. V kontexte mediálneho diskurzu sú autori názorových textov často „samozvanými psychológmi“: prostredníctvom hodnotiacich vyjadrení implicitne vysvetľujú, prečo sa iní aktéri (politici, médiá, voliči) správajú tak, ako sa správajú – aké motívy a charakterové vlastnosti im pripisujú. Práve tento aspekt teórie atribúcie je pre náš príspevok dôležitý.

⁴ WEINER, B. 2010. Attribution theory. In: *International Encyclopedia of Education*. Vol. 6. 3. vyd. Oxford: Elsevier, s. 558. <https://doi.org/10.1002/9780470479216.corpsy0098>

⁵ ZHANG, Y., PRAYAG, G. a HANQUN, S. 2021. Attribution theory and negative emotions in tourism experiences. *Tourism Management Perspectives*, roč. 40, č. 2. <https://doi.org/10.1016/j.tmp.2021.100904>

⁶ WEINER, B. 2010. Attribution theory. s. 558

Teória rámcovania

Robert Entman definuje rámce ako „aspekty udalostí a vecí a ich pre-pájanie tak, aby sa podporila určitá interpretácia, hodnotenie a/alebo riešenie“.⁷ Prисудzuje im štyri funkcie: definujú problém, ponúkajú interpretáciu príčin, obsahujú morálny postoj k problému a sľubujú riešenie, nápravu alebo smer potrebnej reakcie.⁸ Rámcovanie zahŕňa výber a význam. Znamená vybrať určité aspekty vnímanej reality a urobiť ich v komunikačnom texte výraznejšími tak, aby podporili určitú definíciu problému, kauzálnu interpretáciu, morálne hodnotenie a/alebo odporúčanie na riešenie popisovaného javu.

Rámce:

- definujú problémy — určujú, čo robí kauzálny činiteľ, s akými nákladmi a prínosmi, pričom tieto sa zvyčajne merajú vzhľadom na spoločné kultúrne hodnoty;
- diagnostikujú príčiny — identifikujú sily, ktoré problém vytvárajú;
- formulujú morálne sudy — hodnotia pôvodcov a ich dôsledky;
- navrhujú riešenia — ponúkajú a odôvodňujú spôsoby riešenia problémov a predpovedajú ich pravdepodobné účinky.⁹

Jedna veta môže plniť viac ako jednu z týchto štyroch funkcií rámcovania, hoci mnohé vety v texte nemusia plniť žiadnu. Na naplnenie uvedených činností je možné použiť text, obraz alebo odkaz na zdroj, ktorý už zvyčajne býva nositeľom istého rámca. Rámcovanie obsahuje podobné funkcie: výber, zvýrazňovanie a použitie zvýraznených prvkov na vytváranie argumentácie o problémoch, ich príčinách, hodnotení a/alebo riešení. Rámce zvýrazňujú určité informácie o predmete komunikácie, čím im dodávajú väčšiu dominanciu v rámci kontextu (salienciu). Účinok rámcovania spočíva v tom, že aktivuje rôzne hodnoty a tým určuje, ktorá z nich sa stane dominantnejšou.¹⁰

V tejto štúdii sú rámce chápané nielen ako analytická pomôcka výskumníka, ale aj ako praktický nástroj médií na zjednodušenie

⁷ ENTMAN, R. 2004. *Projections of Power: Framing News, Public Opinion and US Foreign Policy*. Chicago: University of Chicago Press, s. 5. <https://doi.org/10.7208/chicago/9780226210735.001.0001>

⁸ ENTMAN, R. 1993. Framing: Toward clarification of a fractured paradigm. In: *Journal of Communication*, roč. 43, č. 4, s. 51–58. <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.1993.tb01304.x>

⁹ MCQUAIL, D. 2009. *Úvod do teórie masovej komunikácie*. Praha: Portál, s. 389.

¹⁰ ENTMAN, R. 1993. Framing: Toward clarification of a fractured paradigm. s. 51–58.

komplexnej reality. Operacionalizované sú ako základné interpretačné kategórie, do ktorých autor usporadúva zložitú udalosť atentátu tak, aby bola zrozumiteľná pre mediálnych príjemcov. Pri každom analyzovanom texte sa preto identifikuje jeden dominantný rámec a v odôvodnených prípadoch najviac dva doplnkové rámce, ktoré túto hlavnú optiku ďalej špecifikujú.

Konšpiračné naratívy po atentáte na Roberta Fica

Bezprostredne po atentáte sa v online prostredí začali šíriť viaceré konšpiračné naratívy. Časť z nich zmapoval a overoval tím Demagog.sk,¹¹ ktorý sa dlhodobo venuje fact-checkingu politických výrokov a dezinformácií. Na základe obsahovej analýzy sekundárneho textu by sme mohli skonštatovať, že v niektorých naratívoch bol atentátnik falošne označovaný za sympatizanta Progresívneho Slovenska či Denníka N – na základe fotografií zverejnených na sociálnych sieťach mylne spájali útočníka s liberálnymi stranami a médiami, no najmä s novinárom Martinom Milanom Šimečkom, ktorý bol údajne prítomný na krste knihy útočníka. Ďalšia zavádzajúca informácia sa šírila v súvislosti s fotografiou, na ktorej mal byť útočník s členmi strany PS.¹²

Medzi nepodložené tvrdenia patrila aj informácia o ukrajinskej stope, ktorú zdieľali aj proruské kanály.¹³ Útočník mal mať väzby na Ukrajinu, čo malo viesť k negatívnym emóciám voči premiérovi z dôvodu rozhodnutí o pozastavení pomoci Ukrajine. Rovnako ako predchádzajúce tvrdenia aj toto bolo vyvrátené. Prepojeniu podľa prieskumu, ktorý pre Denník N priniesol Ipsos spolu s CEDMO verilo až 12 percent populácie.¹⁴ V rovnakom prieskume bola uvedená aj teória o zinscenovanom atentáte, ktorej verilo 11 percent opýtaných. Odpovede sú následne rozdelené podľa príslušnosti k jednotlivým politickým stranám.

¹¹ REDAKCIA Demagog.sk. 2025. Rok po atentáte na premiéra: aké konšpiračné teórie sa šírili. In: *Demagog.sk* [online]. [cit. 2025-06-06]. Dostupné z: <https://demagog.sk/rok-po-atentate-na-premiera>

¹² <https://archive.ph/1lZbH>

¹³ <https://archive.ph/SANR6>

¹⁴ KERN, Miro – KONÍK, J. 2024. Prieskum: Mállokto verí, že by bol atentát na Fica zinscenovaný. Obavy z ďalšieho útoku majú skôr voliči koalície. In: *Denník N* [online]. [cit. 2025-06-08]. Dostupné z: <https://dennikn.sk/4114647/prieskum-malokto-veri-ze-by-bol-atentat-na-fica-zinscenovany-obavy-z-dalsieho-utoku-maju-skor-volici-koalicie/>

Ďalšou konšpiračnou teóriou, ktorá sa spájala s útočníkom, bola príslušnosť k skupine ľudí, ktorí údajne stáli za atentátom.¹⁵ Uvedená teória však bola vyvrátená a obvineným bol len Juraj C.¹⁶ Témou, na ktorú reagovali mnohé príspevky na sociálnych sieťach, bola samotná streľba a jej dopad v zmysle poranenia premiéra i dĺžky liečby Roberta Fica. Konšpiračné teórie sa objavovali na základe vizuálnych materiálov (fotografií a videí), na ktorých bola zverejnená samotná streľba a jej dôsledky.¹⁷ Aj po roku, keď minister Kaliňák prezentoval fotografie vyhotovené tesne po atentáte, sa opätovne začali šíriť dezinformácie.¹⁸

Tieto konšpirácie vytvárali symbolický rámec, v ktorom mediálne výstupy interpretovali atentát. Medzi najvýraznejšie patrili:

- **Prepojenie atentátnika na liberálne strany a médiá** – útočník bol falošne označovaný za sympatizanta Progresívneho Slovenska či Denníka N. Na základe fotografií zverejnených na sociálnych sieťach sa vytváral dojem jeho osobných väzieb na liberálnych politikov a novinárov (napr. údajná účasť na krste knihy s novinárom Martinom Milanom Šimečkom). Tieto naratívy sa opierali o vizuálne materiály, ktoré boli interpretované manipulatívnym spôsobom.
- **Ukrajinská stopa** – ďalšou rozšírenou konšpiračnou teóriou bolo tvrdenie, že útočník mal mať väzby na Ukrajinu a motiváciou útoku malo byť rozhodnutie vlády pozastaviť vojenskú pomoc Ukrajine. Aj tento naratív bol fact-checkermi vyvrátený, napriek tomu však získal nemalú mieru podpory v časti populácie.
- **Teória zinscenovaného atentátu** – významná časť konšpirátorov spochybňovala samotnú realitu atentátu alebo jeho zá-

¹⁵ <https://archive.ph/IfRr8>

¹⁶ KELLÖOVÁ, L. 2024. Atentát na Roberta Fica: Obvinený Juraj Cintula nepatrí na psychiatriu, rozhodol súd. Prevezú ho do väzby. In: *Aktuality.sk* [online]. [cit. 2025-06-15]. Dostupné z: <https://www.aktuality.sk/clanok/pUo1Au2/atentat-na-roberta-fica-obvineny-juraj-cintula-nepatri-na-psychiatriu-rozhodol-sud-prevezu-ho-do-vazby/>

¹⁷ MILO. 2024. Neviditeľní ľudia: Krv nevidel nikto. Ani zranenia. In: *KSB Fórum magazín* [online]. [cit. 2025-06-16]. Dostupné z: <https://magazin.ksbforum.info/clovek-spolocnost/politika/neviditelni-ludia/#::~:~:text=Krv%20nevidel%20nikto.%20Ani%20zranenia>

¹⁸ BENEDIKOVIČOVÁ, M. 2025. Kaliňák priznal, že po atentáte odviezol dôkazy: Ficovo prestrelené sako aj krvavú košeľu. *Denník N* [online]. [cit. 2025-06-15]. Dostupné z: <https://dennikn.sk/4582417/kalinak-priznal-ze-po-atentate-odviezol-dokazy-ficovo-prestrelene-sako-aj-krvavu-koselu/>

važnosť. Pracovali s vizuálnymi materiálmi (fotografie a videá zo strelby a z nemocnice), z ktorých vyvodzovali pochybnosti o počte výstrelkov, prítomnosti krvi či o primeranosti dĺžky hospitalizácie. V niektorých interpretáciách bol atentát vykresľovaný ako „divadlo“ s cieľom politicky posilniť vládnú stranu.

- **Naratív o skupine v pozadí** – atentát bol interpretovaný ako dielo neurčitej skupiny, ktorá údajne „stojí za“ útočníkom a využíva ho ako nástroj na dosiahnutie politických cieľov. Hoci vyšetrovanie viedlo k obvineniu jedinej osoby, časť naratívov tento výsledok spochybňovala.

Tieto naratívy tvoria dôležité pozadie, na ktorom sa odohráva rámcovanie udalosti v jednotlivých médiách. Liberálne médiá sa ich skôr snažia vyvracať a marginalizovať, zatiaľ čo niektoré konzervatívne médiá ich využívajú ako argument v kritike „progresívnych elít“ a nezávislých médií.

Metodológia

Výskumný dizajn

Príspevok využíva kvalitatívnu obsahovú analýzu vybraných mediálnych textov, doplnenú o rámcovú a atribučnú analýzu. Cieľom nie je dosiahnuť štatistickú reprezentatívnosť, ale hĺbkovo porozumieť spôsobu, akým jednotlivé médiá konštruujú naratívy o atentáte a ako prisudzujú príčiny zmýšľania a konania rôznym aktérom.

Analýza je komparatívna: porovnáva texty z liberálnych médií (Denník N, SME) s textami z konzervatívnych celoslovenských médií (Postoj, Štandard, Hlavné správy). Ide prevažne o komentáre a analytické články v online priestore so subjektívnym komentárom autorov, keďže práve tieto texty najintenzívnejšie formulujú hodnotenia a atribúcie.

Výber vzorky a kritériá reprezentatívnosti

Vzhľadom na kvalitatívny charakter výskumu a zameranie na analýzu atribučných vzorcov a rámcov bol použitý účelový výber mediálnej vzorky (purposive sampling). Základnú populáciu tvorili online články týkajúce sa témy atentátu na Roberta Fica publikované na portáloch Denník N, SME, Postoj, Štandard a Hlavné správy. Na základe vopred definovaných kritérií (téma – atentát na Roberta Fica, časové vymedzenie – 2 mesiace od udalosti, typ média – online médium, žáner – analytický, politický, spravodajský komentár) boli

vybrané články, ktoré predstavujú informačne bohaté a analyticky relevantné prípady. Výber bol zameraný na zachytenie variácie medzi liberálnymi a konzervatívnymi médiami (maximum variation sampling). Výsledky preto nie je možné štatisticky generalizovať na celú populáciu článkov, ale poskytujú analýzu vo forme hĺbkového porozumenia dominujúcim rámcom a atribúciám v skúmaných médiách.

Analýza stojí na malej, cielene vybranej vzorke komentárov a analytických textov z liberálnych denníkov (Denník N, SME) a konzervatívnych (Postoj, Štandard, Hlavné správy) médií. Nešlo o náhodný výber, ale o účelové vzorkovanie (purposive sampling) s cieľom zachytiť typické a zároveň silne artikulované naratívy v období po atentáte na premiéra Roberta Fica.

Postup výberu bol dvojstupňový. Na základe monitoringu Demagog.sk a vlastného vyhľadávania v online archívoch médií sme vytvorili širší súbor textov, ktoré:

- pracovali s konšpiračnými teóriami súvisiacimi s atentátom (zinscenovanie, „ukrajinská stopa“, väzby na liberálne médiá či opozíciu),
- explicitne rozdeľovali aktérov na „liberálov/progresívcov“ a „konzervatívcov/koalíciu“.

Z tohto korpusu sme vybrali texty, ktoré spĺňali nasledujúce kritériá:

- explicitne tematizujú konšpiračné naratívy alebo ich odmietanie,
- reprezentujú odlišné ideologické pozície (liberálne vs. konzervatívne médiá),
- majú formu komentára alebo analytického textu, v ktorom autor/ka výrazne hodnotí správanie a zmýšľanie iných aktérov,
- v online priestore patrili medzi viditeľnejšie výstupy (zdieľania na sociálnych sieťach, zaradenie medzi hlavné komentáre daného média).

Takto vybrané texty nepokrývajú celú šírku mediálneho diskurzu, ale možno ich chápať ako reprezentatívne príklady typických naratívov, ktoré v daných mediálnych prostrediach dominujú. Zvolená hĺbková kvalitatívna analýza preto neaspíruje na štatistickú reprezentatívnosť, ale na identifikáciu vzorcov rámcovania a atribúcií, ktoré sú pravdepodobne prítomné aj v širšom súbore príbuzných textov.

Analytický postup: rámcovanie

Pri rámcovej analýze vychádzame z Entmanovho chápania rámcov ako selektívneho zvýrazňovania určitých aspektov reality, ktoré podporuje konkrétnu definíciu problému, kauzálne vysvetlenie a morálne hodnotenie (Entman, 1993).¹⁹ V analytickej rovine sú v príspevku rámce operacionalizované ako ťažiskové významové redukcie, teda základné kategórie, pomocou ktorých autori a autorky komentárov usporadúvajú a zjednodušujú komplexnú udalosť atentátu.

Pri každom texte:

- identifikujeme dominantný rámec,
- v prípade potreby určujeme najviac dva doplnkové rámce, ktoré rozvíjajú dominantný rámec (napr. rámec odborného vysvetlenia ako doplnok k rámcu konšpirácií),
- sledujeme, aké kľúčové témy a sporné body sú v rámci zvýraznené,
- a akým spôsobom jazyk a argumentácia podporujú dané rámcovanie.

Analytický postup: atribučná analýza

Pri atribučnej analýze vychádzame z koncepcie autorov mediálnych textov, ktorí vo svojich komentároch implicitne ponúkajú vysvetlenia správania iných aktérov. Predmetom záujmu je predovšetkým to, aké príčiny zmyšľania a konania prisudzujú (atribujú) jednotlivým skupinám – napríklad liberálom, konzervatívcom, novinárom, voličom. Pri každom texte identifikujeme:

- hlavné objekty atribúcie (skupiny, o ktorých autor hovorí),
- a následne analyzujeme, či im autor prisudzuje príčiny skôr interné alebo externé.

Analýza vybraných textov

V analytickej časti sa sústreďujeme na rámcovú a atribučnú analýzu vybraných mediálnych textov, ktoré reflektujú atentát na predsedu vlády. Najskôr rekonštruujeme dominantné rámce a atribučné vzorce v jednotlivých článkoch, pričom ich systematicky rozdeľujeme na texty z liberálnych a konzervatívnych médií. V rámci každej podkapitoly identifikujeme kľúčové témy, spôsob ich jazykového a argu-

¹⁹ ENTMAN, R. 1993. Framing: Toward clarification of a fractured paradigm. In: *Journal of Communication*, roč. 43, č. 4, s. 51–58. <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.1993.tb01304.x>

mentačného spracovania a to, aké príčiny zmýšľania a konania sú prisudzované rôznym aktérom. V závere analytickej časti následne porovnávame zistené rámce a atribúcie naprieč oboma mediálnymi táborami a poukazujeme na hlavné rozdiely v tom, ako konštruujú význam atentátu a rozdeľujú zodpovednosť zaň.

Analýza textov z liberálnych médií

SME

Tab. č. 1: Analýza rámcov a atribúcií v článku:
HAJČÁKOVÁ, D. 2024. V atentáte na Fica mnohí hľadajú konšpiráciu. Odborníci vysvetľujú nejasnosti. In: *sme.sk* [online]. 27. jún 2024 [cit. 2025-06-07].

Rámec (frame)	Kľúčové témy / spor-né body	Ako je rámec v texte pre-zentovaný	Príklady jazykových prostriedkov a argumen-tácie	Efekt na vnímanie čitateľa	Atribúcia (komu čo autor/ka prisudzuje)
Atentát medzi konšpiráciami a odborným vysvetlením (dominantný rámec)	Počet výstrelov, „neviditeľná“ krv, poloha zbrane, rýchle pre-pustenie	Konšpiračné teórie sú prezentované ako fámy a špekulácie, ktoré od-borníci krok za krokom vyvracajú.	„konšpiračné teórie“, „fámy“, „špekulácie“, „vybrané informácie interpretované tak, že navo-dzujú dojem komplotu“, ci-tácie expertov vysvetľujúce zvuk, dym, krvácanie	Znižuje dôveryhodnosť konšpiračných naratívov, posilňuje dôveru v od-borné authority a racionálne vysvetlenia.	Objekt atribúcie: konšpirátori, šíritelia hoaxov. Prisúdené príčiny: náchylnosť k iracionálnemu mysleniu, sklon vyberať len „vy-hovujúce“ dôkazy, nízka mediálna gramotnosť. Typ atribúcie: interná, pomerne stabilná (dlhodobá neschopnosť rozlišovať fakty od dezinformácií).
Stabilizovanie zdravotného stavu premiéra (doplnkový rámec)	Dĺžka hospitalizá-cie, domáca starostlivosť, štatistiky	Údaje o dĺžke hospitalizácie sú porovná-vané s inými diagnózami a prípadmi; zdôrazňuje sa individuálnosť priebehu liečby.	„pacienti priemerne strávil...“, „domáca starostlivosť neznamená...“, citácie lekárov	Normalizuje situáciu, znižu-je podozrenie z „divadla“ či zinscenovania; posilňuje dojem, že liečba prebieha v rámci štan-dardov.	Objekt atribúcie: konšpirátori, ktorí sponchybujú liečbu. Prisú-dené príčiny: nepochopenie medicínskych procesov, sklon k prehnaným záverom na zák-lade vizuálnych dojmov. Typ atribúcie: interná, čiastočne kontrolovateľná (možno ju meniť vzdelávaním a in-formovaním).

Rámec (frame)	Kľúčové témy / sporné body	Ako je rámec v texte prezentovaný	Príklady jazykových prostriedkov a argumentácie	Effekt na vnímanie čitateľa	Atribúcia (komu čo autor/ka prisudzuje)
Mediálna a inštitucionálna zodpovednosť za informovanie (doplnkový rámec)	Zákaz informovania lekárov, rola politikov v komunikácii, stiahnutie blogu	Vysvetľuje sa, prečo informovali politici a nie lekári, a ako fungujú pravidlá pre blogerov.	„v zahraničí je bežné...“, „našou úlohou bolo starať sa o pacienta...“, „bloger nesmie zverejňovať nepravdivé informácie“	Znižuje podozrenie z utajovania, zároveň legitimizuje zásahy proti šíreniu dezinformácií.	Objekt atribúcie: zodpovedné médiá vs. nezodpovední blogeri. Liberalným médiám sa prisudzuje profesionalita, snaha o dodržiavanie kódexu; blogerom sklon k zverejňovaniu neooverených informácií. Typ atribúcie: interná (professionalita vs. nezodpovednosť), stabilná.

Denník N

Tab. č. 2: Analýza rámcov a atribúcií v článku:

KERN, M. – KONÍK, J. 2024. Prieskum: Málokto verí, že by bol atentát na Fica zinscenovaný. Obavy z ďalšieho útoku majú skôr voliči koalície. In: *dennikn.sk* [online]. 29. júl 2024 [cit. 2025-06-08].

Rámec (frame)	Kľúčové témy / sporné body	Ako je rámec v texte prezentovaný	Príklady jazykových prostriedkov a argumentácie	Effekt na vnímanie čitateľa	Atribúcia (komu čo autor/ka prisudzuje)
Konšpirácie sú marginálne (dominantný rámec)	Viera v zinscenovaný atentát, „ukrajinskú stopu“	Konšpiračné teórie sú prezentované ako menšinový jav s nízkou podporou v populácii.	„verí len 11 percent“, „neverí 84 percent“, „zábery ukázali, že zo zbrane vyleteli guľky“	Posilňuje dôveru v oficiálnu verziu a v empirické dáta, oslabuje vplyv dezinformačných naratívov.	Objekt atribúcie: menšinová skupina veriacich konšpiráciám. Prisúdené príčiny: náchylnosť veriť menšinovým naratívom, pravdepodobne nižšia dôvera v inštitúcie. Typ atribúcie: interná, skôr stabilná.
Politická polarizácia spoločnosti (doplnkový rámec)	Príčiny atentátu: opozícia vs. vláda, rozdiely podľa voličských preferencií	Prieskum ukazuje rozdelenie názorov podľa stranej príslušnosti.	„82 % voličov Smeru viní opozíciu“, „80 % voličov PS viní vládu“, „rozpoltená spoločnosť“	Upevňuje vnímanie hlbokej spoločenskej fragmentácie; upozorňuje, že rovnaké fakty sa interpretujú odlišne v závislosti od politickej identity.	Objekt atribúcie: voliči koalície a opozície. Prisúdené príčiny: politická identita a mediálne prostredie formujú interpretáciu príčin atentátu. Typ atribúcie: interná (hodnotové nastavenie), relatívne stabilná, no potenciálne ovplyvniteľná.

Rámec (frame)	Kľúčové témy / sporné body	Ako je rámec v texte prezentovaný	Príklady jazykových prostriedkov a argumentácie	Efekt na vnímanie čitateľa	Atribúcia (komu čo autor/ka prisudzuje)
Dôvera v inštitúcie a bezpečnosť (doplnkový rámec)	Dôvera vo vyšetrovanie, obavy z ďalšieho útoku a z obmedzenia demokracie	Rôzne skupiny vnímajú riziká odlišne – koalíční voliči sa obávajú ďalšieho útoku, opoziční obmedzenia slobody slova.	„obávajú sa voliči koalície“, „80 % voličov PS sa obáva obmedzovania demokracie“, „Lex atentát“	Zdôrazňuje rozdielne priority a obavy politických táborov, poukazuje na zraniteľnosť demokracie.	Objekt atribúcie: vláda, opozícia, voliči. Koalíčným politikom sa implicitne prisudzuje tendencia reagovať legislatívne (obmedzenia), čo opoziční voliči vnímajú ako hrozbu; voľičom koalície sa prisudzuje vyššia dôvera v štátne inštitúcie. Typ atribúcie: kombinácia interných (hodnoty, dôvera) a externých (politické rozhodnutia).

Analýza textov z konzervatívnych médií

Postoj

Tab. č. 3: Analýza rámcov a atribúcií v článku:

PASTOREK, M. 2024. Kaliňák, Gašpar a Para o atentáte na premiéra / Útočníka vytvorila opozícia a médiá, bol nástrojom iných ľudí. In: *postoj.sk* [online]. 3. jún 2024 [cit. 2025-06-10].

Rámec (frame)	Kľúčové témy / sporné body	Ako je rámec v texte prezentovaný	Príklady jazykových prostriedkov a argumentácie	Efekt na vnímanie čitateľa	Atribúcia (komu čo autor/ka prisudzuje)
Opozícia a médiá „vytvorili“ atentátnika (dominantný rámec)	Atentát ako výsledok radikalizácie spoločnosti, rola opozície a médií	Kaliňák a Gašpar tvrdia, že opozícia a liberálne médiá vytvorili atmosféru, ktorá z atentátnika urobila „nástroj“.	„útočníka vytvorila opozícia a médiá“, „kreslili Ficovi terč na čelo“, „nedostával objektivnú pravdu“	Vytvára obraz opozície a liberálnych médií ako hlavných vinníkov radikalizácie, čím oslabuje ich morálnu legitimitu.	Objekt atribúcie: opozícia, liberálne médiá. Prisúdené príčiny: zodpovednosť za eskaláciu napätia, šírenie jednostrannej kritiky, vyvolávanie nenávisťi. Typ atribúcie: prevažne externá (príčiny atentátu sú mimo Smeru), zároveň interná voči opozícii (stabilný sklon k agresívnej politike).

Rámec (frame)	Kľúčové témy / sporné body	Ako je rámec v texte prezentovaný	Príklady jazykových prostriedkov a argumentácie	Efekt na vnímanie čitateľa	Atribúcia (komu čo autor/ka prisudzuje)
Diktatúra a kriminalizácia opozície po roku 2020 (doplnkový rámec)	Obdobie po voľbách 2020 ako „diktatúra“, prenasledovanie Smeru	Kaliňák a Gašpar opisujú obdobie vlády Matoviča a Hegera ako obdobie politického prenasledovania.	„diktatúra kvôli povinnému očkovaniu“, „kriminalizácia opozície podľa požiadaviek Matoviča“	Posilňuje pocit nespravodlivosti voči Smeru, legitimizuje jeho súčasnú politiku ako reakciu na minulé krivdy.	Objekt atribúcie: bývalá vláda, vyšetrovacie orgány. Prisudzuje sa im zneužívanie moci, selektívna spravodlivosť. Typ atribúcie: externá vzhľadom na Smer, stabilná (systematický problém).
Zmierenie ako zodpovednosť druhých (doplnkový rámec)	Výzvy na zmier, ospravedlnenie, odmietnutie zmierenia zo strany opozície	Kaliňák sa prezentuje ako ten, kto je pripravený na zmierenie, no tvrdí, že opozícia sa zmieriť nechce.	„musíme pomenovať fakty“, „ja som sa už ospravedlnil“, „zmierenie nie je možné“	Vytvára dojem, že vládna strana je konštruktívnym aktérom, zatiaľ čo opozícia bráni zmiereniu.	Objekt atribúcie: opozícia. Prisudzuje sa jej neochota k sebareflexii, tvrdohlavosť, pokračovanie v „kampani“ proti vláde. Typ atribúcie: interná, stabilná, čiastočne kontrolovateľná (mohli by sa zmeniť, ale nechcú).

Standard

Tab. č. 4: Analýza rámcov a atribúcií v článku:

GAŠPAROVIČ, M. 2025. Konšpirátori na oboch brehoch, najmä na tom, kde ich vraj niet. In: standard.sk [online]. 19. máj 2025 [cit. 2025-06-12].

Rámec (frame)	Kľúčové témy / sporné body	Ako je rámec v texte prezentovaný	Príklady jazykových prostriedkov a argumentácie	Efekt na vnímanie čitateľa	Atribúcia (komu čo autor/ka prisudzuje)
Pokrytectvo progresívneho tábora (dominantný rámec)	Rozpor medzi sebaobrazom progresívcov a ich náchylnosťou ku konšpiráciám	Progresivci sú prezentovaní ako skupina, ktorá sa považuje za „osvietenú“, no podlieha najväčším konšpiráciám o atentáte.	„osvietené prostredie“, „morálne nadradení“, „labilné obete“, „pokrytectvo“	Podkopáva dôveryhodnosť progresívneho tábora, zdôrazňuje rozpor medzi sebaobrazom a realitou.	Objekt atribúcie: progresívny tábor, voliči PS. Prisudzuje sa im pokrytectvo, morálna nadradenosť, psychická labilita. Typ atribúcie: interná, stabilná (trvalé charakterové vady).

Rámec (frame)	Kľúčové témy / sporné body	Ako je rámec v texte prezentovaný	Príklady jazykových prostriedkov a argumentácie	Effekt na vnímanie čitateľa	Atribúcia (komu čo autor/ka prisudzuje)
Mediálna manipulácia a „elitné hoaxy“ (doplňkový rámec)	Úloha „progresívnych médií“ pri formovaní konšpirácií a hecovaní k násiliu	Médiá sú obviňované z produkcie „elitných hoaxov“ a hysterických kampaní, ktoré radikalizujú verejnosť.	„médiá hecované atentátnikom“, „mediálne hysterické kampane“, „elitné hoaxy“	Vytvára obraz médií ako hybateľov násilia a konšpirácií, nie ako strážcov demokracie.	Objekt atribúcie: liberálne médiá (Denník N, SME). Prisudzuje sa im manipulácia frustrovanými voľičmi, hysterický tón, vyvolávanie nenávisťi. Typ atribúcie: interná, stabilná, kontrolovateľná len teoreticky (mohli by sa správať inak, ale nerobia to).
Kolektívna psychóza a bumerangový efekt (doplňkový rámec)	Spoločenská frustrácia, fanatizmus, cyklickosť násilia	Autor spája Cintulov čin s minulosťou: Ficova rétorika sa vracia ako násilie proti nemu; progresívny tábor je opísaný ako masa v stave „psychiatrickej hystérie“.	„stav na práškoch“, „fanatická nepričetnosť“, „sfanatizovaná masa“, „návrat hozeného bumerangu“	Vyvoláva dojem nebezpečnej kolektívnej patológie; posilňuje nárativ, že násilie je dôsledkom predchádzajúcich konaní.	Objekt atribúcie: progresívny tábor, ale aj Fico v minulosti. Progresívcom sa prisudzuje hysterický, fanatický stav; Ficovi spätná zodpovednosť za rétoriku, ktorá „sa vracia“. Typ atribúcie: interná a stabilná (psychický stav, fanatizmus), čiastočne kontrolovateľná.

Hlavné správy

Tab. č. 5: Analýza rámcov a atribúcií v článku:

ANONYMUS. 2024. Progresívna panika, opozícia je v kúte. In: *hlavnespravy.sk* [online]. 6. jún 2024 [cit. 2025-06-15].

Rámec (frame)	Kľúčové témy / sporné body	Ako je rámec v texte prezentovaný	Priklady jazykových prostriedkov a argumentácie	Efekt na vnímanie čitateľa	Atribúcia (komu čo autor/ka prisudzuje)
Opozícia v panike a v kúte (dominantný rámec)	Opozícia ako neschopná prijať porážku, hrozba ďalšej prehry	Opozícia je vykresľovaná ako v panike, slabá a morálne nedostatočná; jej lídri sú osobne dehonestovaní.	„progresívna opozícia je v čoraz väčšej panike“, „pýcha, spupnosť a neschopnosť“, „nie len de iure, ale aj de facto neuznáť výsledky“	Znižuje dôveryhodnosť opozície, posilňuje obraz vládnej strany ako rozvážnej a víťaznej.	Objekt atribúcie: progresívna opozícia. Prisudzuje sa jej pýcha, spupnosť, neschopnosť akceptovať demokratický proces. Typ atribúcie: interná, stabilná (dlhodobé charakterové chyby).
Opozícia zneužíva atentát, vláda je zmierlivá (doplnkový rámec)	Tvrdenia o zneužívaní atentátu na politické ciele	Opozícia je obviňovaná z „lacného hrania na emócie“, zatiaľ čo Smer je prezentovaný ako zodpovedný a volajúci po zmieri.	„vládni politici zneužívajú atentát“ (ironicky prevrátené), „Smer nehral lacno na emočnú strunu“, „volali sme po zmieri“	Posilňuje pozitívny obraz vládnej strany, delegitimizuje kritiku ako neprimeranú a vypočítavú.	Objekt atribúcie: Smer vs. opozícia. Prisudzuje smeru sa zodpovednosť, pokoj, zmierlivý tón; opozícii cynické zneužívanie tragédie. Typ atribúcie: interná, stabilná.
Verejná mienka je na strane vlády (doplnkový rámec)	Prieskum SANEP, vnímanie príčin atentátu a úlohy médií	Výsledky prieskumu sú použité na podporu tvrdenia, že verejnosť viní opozíciu a „mainstream“ za eskaláciu napätia.	„61,6 % respondentov uviedlo správanie opozičných politikov“, „55,4 % vníma ako príčinu aj mainstreamové médiá“	Vytvára dojem, že naratív článku zodpovedá „hlasom ľudu“, a tým ho legitimizuje.	Objekt atribúcie: verejnosť. Prisudzuje sa jej „zdravý rozum“ a schopnosť rozoznať skutočných vinníkov (opozíciu, liberálne médiá). Typ atribúcie: interná (schopnosť úsudku), stabilná.

Sumarizácia rámcov a atribučných vzorcov

Tab. č. 6: Sumarizácia rámcov a atribúcií

Rámec / atribút	Liberálne médiá (Denník N, SME)	Konzervatívne médiá (Postoj, Štandard, Hlavné správy)	Spoločné / odlišné
Konšpiračné naratívy	Marginalizované, vyvracané pomocou odborníkov, prezentované ako iracionálne a okrajové; dôraz na fakt-checking a empirické dáta.	Časť textov posúva pozornosť od vlastných konšpiračných naratívov na „konšpirátorov na druhej strane“, resp. pripisuje náchylnosť ku konšpiráciám progresívnym médiám a voličom.	Odlišné rámce a adresáti kritiky.
Polarizácia spoločnosti	Upozornenie na rozdelenie spoločnosti a rozdielne interpretácie atentátu podľa politickej identity; snaha o analytickejší opis.	Polarizácia je rámcovaná ako dôsledok správania opozície a liberálnych médií, ktoré provokujú spoločnosť a šíria hystériu.	Spoločný motív polarizácie, ale s opačným vysvetlením príčin.
Obraz „našich“ a „tých druhých“	Pozitívne rámcovanie odborníkov, fact-checkerov a zodpovedných médií; „tí druhí“ sú konšpirátori a alternatívne kanály, ktorým je prisudzovaná iracionalita.	Pozitívne rámcovanie vlády; Smeru a konzervatívnych médií; „tí druhí“ sú progresivci, liberálne médiá a opozícia, ktorým je prisudzovaná hystéria, fanatizmus, pýcha a pokrytectvo.	Zrkadlové rámcovanie „my“ vs. „oni“.
Interná atribúcia	Negatívne interné atribúcie (iracionalita, sklon veriť hoaxom) sa prisudzujú najmä širiteľom konšpirácií a proruským kanálom; pozitívne interné atribúcie (kompetentnosť, racionalita) odborníkom a fact-checkerom.	Negatívne interné atribúcie (pýcha, hystéria, fanatizmus) sa prisudzujú progresívnej opozícii a liberálnym médiám; pozitívne interné atribúcie (zodpovednosť, rozvaha, mierumilovnosť) vláde a strane Smer.	Odlišné objekty atribúcie, podobná štruktúra (idealizácia „našich“, negatívne vnímanie „tých druhých“).
Externá atribúcia	Externé príčiny sa používajú najmä pri vysvetľovaní šírenia dezinformácií (algoritmy sociálnych sietí, informačný chaos); menej pri ospravedlňovaní „našich“.	Externé príčiny atentátu a radikalizácie sú prisudzované opozícii a liberálnym médiám; Smer je prezentovaný ako objekt prenasledovania v minulosti.	Odlišné nastavenie: liberálne médiá viac vysvetľujú kontext, konzervatívne skôr pripisujú vinu za negatívne javy na protivníkov.
Stabilita a kontrolovateľnosť	Správanie konšpirátorov je vykreslené ako do istej miery stabilné, no potenciálne zmeniteľné vzdelávaním a mediálnou gramotnosťou.	Negatívne charakteristiky „progresívnych“ aktérov sú prezentované ako trvalé a ťažko zmeniteľné (fanatizmus, hystéria), čo posilňuje obraz trvalého konfliktu.	Konzervatívne médiá viac zdôrazňujú nemennosť „druhých“.

Zhrnutie

Uvedenou analýzou sme dospeli k nasledovným zisteniam:

- mediálny diskurz po atentáte bol polarizovaný a rozdelený na dva ideové bloky;
- liberálne médiá rámcovali udalosti najmä cez dôraz na odborné vysvetlenia a marginalizáciu konšpiračných naratívov,

- konzervatívne médiá využívali rámce, ktoré zdôrazňovali vinu opozície a liberálnych médií za radikalizáciu spoločnosti, a často pracovali s obrazom progresívneho tábora ako hysterického a fanatickeho;
- atribučné stratégie v oboch prúdoch fungujú zrkadlovo: pozitívne vlastnosti sa prisudzujú „naším“, negatívne „tým druhým“ (odhliadnuc od toho, kto na akej strane stojí), pričom ide najmä o interné a stabilné atribúcie.

Záver

Cieľom príspevku bolo analyzovať, akým spôsobom slovenské médiá rámcovali atentát na premiéra Roberta Fica a aké atribučné stratégie využívali pri vysvetľovaní príčin zmýšľania a konania jednotlivých aktérov. Prostredníctvom kvalitatívnej obsahovej analýzy vybraných textov z liberálnych (Denník N, SME) a konzervatívnych (Postoj, Štandard, Hlavné správy) médií som sledovala, ako sa v mediálnom priestore konštruovali naratívy, ktoré ovplyvňovali verejné vnímanie udalostí a priradovanie morálnych a osobnostných charakteristík rôznym skupinám.

Analýza ukázala, že mediálny diskurz po atentáte bol výrazne polarizovaný. Liberálne médiá rámcovali udalosti najmä cez dôraz na odborné vysvetlenia, vyvracanie konšpiračných teórií, podporu mediálnej zodpovednosti a pluralitu názorov. Konšpirátori a alternatívne kanály boli vykresľovaní ako iracionálni aktéri s nízkou mediálnou gramotnosťou – išlo teda o negatívne interné a pomerne stabilné atribúcie. Pozitívne interné atribúcie (kompetentnosť, racionalita) boli prisudzované odborníkom, fact-checkerom a serióznym médiám. Naopak, konzervatívne médiá využívali rámce, ktoré zdôrazňovali vinu opozície a liberálnych médií za atentát a spoločenské napätie, delegitimizovali nezávislé médiá a často používali motívy kolektívnej psychózy či „bumerangového efektu“. Progresívnej opozícii a liberálnym médiám pripisovali pýchu, spupnosť, hysterickosť, fanatizmus či pokrytectvo – opäť išlo o interné, stabilné a morálne negatívne atribúcie. Vláda a strana Smer boli naopak vykresľované ako zodpovedné, zmierlivé a rozvážne, čím získavali pozitívne interné atribúcie. Spoločným znakom oboch mediálnych prúdov bolo využívanie rámcov polarizácie spoločnosti a odvolávanie sa na verejnú mienku, avšak s opačným dôrazom a účelom. Liberálne médiá používali prieskumy na ukázanie marginálnosti konšpirácií a rozdelenia

spoločnosti podľa politickej identity, kým konzervatívne médiá nimi podporovali naratív, že verejnosť viní opozíciu a liberálne médiá za atentát a napätie.

Výsledky analýzy tak potvrdzujú predpoklad, že mediálny priestor po atentáte charakterizovala intenzívna polarizácia, selektívne využívanie dôkazov a zjednodušovanie komplexných príčin udalostí v prospech politickej agendy. Zároveň sa ukazuje, že spojenie rámcovej a atribučnej analýzy je vhodným nástrojom pre pochopenie toho, ako médiá v niektorých prípadoch prispievajú ku konfliktu medzi „našími“ a „tými druhými“. Zvolený výskumný dizajn umožňuje hlboko skúmať atribučné a rámcové stratégie mediálnych aktérov a môže slúžiť ako východisko pre rozsiahlejší výskum na väčšom korpuse textov. Z hľadiska praxe výsledky poukazujú na potrebu kultivácie verejného diskurzu, ktorý bude citlivejší na fakty, pravdu a etické rámce komunikácie, obzvlášť v čase udalostí, akou bol atentát na predsedu vlády.

Zoznam použitej literatúry

- ENTMAN, R. 1993. Framing: Toward clarification of a fractured paradigm. In: *Journal of Communication*, roč. 43, č. 4, s. 51–58. ISSN 0021-9916. <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.1993.tb01304.x>
- ENTMAN, R. 2004. *Projections of Power: Framing News, Public Opinion and US Foreign Policy*. Chicago: University of Chicago Press. 240 s. ISBN 978-0-226-21059-2. <https://doi.org/10.7208/chicago/9780226210735.001.0001>
- HEIDER, F. 1958. *The Psychology of Interpersonal Relations*. New York: Wiley, 322 s. <https://doi.org/10.1037/10628-000>
- MARTINKO, M. J. – HARVEY, P. – DASBOROUGH, M. T. 2011. Attribution Theory in the Organizational Sciences: A Case of Unrealized Potential. In: *Journal of Organizational Behavior*, roč. 32, č. 1, s. 144 – 149. ISSN 0894-3796. <https://doi.org/10.1002/job.690>
- MCQUAIL, D. 2009. Úvod do teórie masovej komunikácie. Praha: Portál, 640 s. ISBN 978-80-7367-546-2.
- WANG, X. – KULICH, S. 2015. Attribution theory. In: *The SAGE encyclopedia of intercultural competence*. Vol. 2. Thousand Oaks: SAGE Publications, Inc., s. 26 – 28. <https://doi.org/10.4135/9781483346267.n16>
- WEINER, B. 2010. Attribution theory. In: *International Encyclopedia of Education*. Vol. 6.3. vyd. Oxford: Elsevier, s. 558 – 563. <https://doi.org/10.1002/9780470479216.corpsy0098>

- WEINER, B. 2010. The Development of an Attribution-Based Theory of Motivation: A History of Ideas. In: *Educational Psychologist*, roč. 45, č. 1, s. 28 – 36. ISSN 0046-1520. <https://doi.org/10.1080/00461520903433596>
- ZHANG, Y. – PRAYAG, G. – HANQUN, S. 2021. Attribution theory and negative emotions in tourism experiences. In: *Tourism Management Perspectives*, roč. 40, č. 2, s. 100904. <https://doi.org/10.1016/j.tmp.2021.100904>

Pramene

- ANONYMUS. 2024. Progresívna panika, opozícia je v kúte. In: *hlavnespravy.sk* [online]. 6. jún 2024 [cit. 2025-06-15]. Dostupné z: <https://www.hlavnespravy.sk/progresivna-panika-opozicia-je-v-kute/3514060>
- BENEDIKOVIČOVÁ, M. 2025. Kaliňák priznal, že po atentáte odviezol dôkazy: Ficovo prestrelené sako aj krvavú košeľu. In: *Denník N* [online]. 14. apríl 2025 [cit. 2025-06-15]. Dostupné z: <https://dennikn.sk/4582417/kalinak-priznal-ze-po-atentate-odviezol-dokazy-ficovo-prestrelene-sako-aj-krvavu-koselu/>
- GAŠPAROVIČ, M. 2025. Konšpirátori na oboch brehoch, najmä na tom, kde ich vraj niet. In: *standard.sk* [online]. 19. máj 2025 [cit. 2025-06-12]. Dostupné z: <https://standard.sk/948878/konspiratori-na-oboch-brehoch-najma-na-tom-kde-ich-vraj-niet>
- HAJČÁKOVÁ, D. 2024. V atentáte na Fica mnohí hľadajú konšpiráciu. Odborníci vysvetľujú nejasnosti. In: *sme.sk* [online]. 27. jún 2024 [cit. 2025-06-07]. Dostupné z: <https://domov.sme.sk/c/23349342/atentat-fico-konspiracie-nejasnosti.html>
- KELLÖOVÁ, L. 2025. Atentát na Roberta Fica: Obvinený Juraj Cintula nepatrí na psychiatriu, rozhodol súd. Prevezú ho do väzby. In: *Aktuality.sk* [online]. 21. január 2025 [cit. 2025-06-15]. Dostupné z: <https://www.aktuality.sk/clanok/pUo1Au2/atentat-na-roberta-fica-obvineny-juraj-cintula-nepatri-na-psychiatriu-rozhodol-sud-prevezu-ho-do-vazby/>
- KERN, M. – KONÍK, J. 2024. Prieskum: Málokto verí, že by bol atentát na Fica zinscenovaný. Obavy z ďalšieho útoku majú skôr voliči koalície. In: *dennikn.sk* [online]. 29. júl 2024 [cit. 2025-06-08]. Dostupné z: <https://dennikn.sk/4114647/prieskum-malokto-veri-ze-by-bol>

atentat-na-fica-zinscenovany-obavy-z-dalsieho-utoku-maju-skor-volici-koalicie/

MILO. 2024. Neviditeľní ľudia: Krv nevidel nikto. Ani zranenia. In: *KSB Fórum magazín* [online]. 9. jún 2024 [cit. 2025-06-16]. Dostupné z: <https://magazin.ksbforum.info/clovek-spolocnost/politika/neviditelni-ludia/#:~:text=Krv%20nevidel%20nikto.%20Ani%20zranenia>

PASTOREK, M. Kaliňák, Gašpar a Para o atentáte na premiéra/Útočníka vytvorila opozícia a médiá, bol nástrojom iných ľudí. In: *postoj.sk* [online]. [cit. 2025-06-10]. Dostupné z: <https://www.postoj.sk/156774/dnes-treba-vediet>

REDAKCIA Demagog.sk. 2025. Rok po atentáte na premiéra: aké konšpiračné teórie sa šírili. In: *Demagog.sk* [online]. 14. máj 2025 [cit. 2025-06-06]. Dostupné z: <https://demagog.sk/rok-po-atentate-na-premiera>

Mgr. Katarína Matušková

Katedra žurnalistiky

Filozofická fakulta Katolíckej univerzity v Ružomberku

Hrabovská cesta 1B

034 01 Ružomberok

katarina.matuskova@edu.ku.sk

Financované EÚ NextGenerationEU prostredníctvom Plánu obnovy a odolnosti SR v rámci projektu č. 09I03-03-V02-00041.